

oliekrise og svækkede afsætningsmuligheder for landbrugsvarer. Problemerne i forbindelse med denne opbremsning belyses, og i sidste kapitel ses Vesteuropa i forhold til den øvrige del af Verden.

Man har her en interessant og let tilgængelig oversigt over de sidste hundrede år, og bogen er tilegnet den tidligere danske vicepræsident for EF-kommissionen, Finn Gundelach som anerkendelse for hans store arbejde for sammenholdet i Europa.

Kr. M. Jensen

David Phillips, Allan Williams: Rural Britain: a social geography.

Oxford: Blackwell, 1984. VIII, 274 s.: ill. 24 cm. Paperback: £7,50. Hardback: £22,50.

Arbejdets første halvdel giver en god dokumentation af de store forandringer, som det britiske rurale landskab har været underkastet de sidste 30 år med hensyn til befolkning og erhverv, efterhånden som den voksende mobilitet har øget tilgængeligheden til hidtil upåagtede områder med landlig karakter. Den store pendlerstrøm har sat sit præg på de små kommuners sociale vilkår, såvel i positiv retning som, for den fastboende befolkning, også i negativ retning med tab af tilgængelighed til følge i henseende til service og kommunikation. Den ledsagende gennemgang af boliglovene og de statslige intentioner med hensyn til serviceunderlægningen i de små samfund viser store lighedspunkter med danske forhold, ligesom det er tilfældet med beskrivelsen af planlovskomplekserne, der behandles indgående i bogens sidste halvdel, hvor man kommer ind på så forskellige sider som undervisningsvæsen, sundhedsvæsen, dækningen med rekreative faciliteter etc. Også på de mere dystre sider bliver belyst: isolationen, manglen på almene goder i tilværelsen, arbejdsløshed og indtægtstab på de steder, som udviklingen er gået forbi. Det kan tilrådes, at de der beskæftiger sig med problemer med tilknytning til de rurale samfund, sætter sig ind i det foreliggende arbejde, hvis værdi i øvrigt øges ved en litteraturliste, der omfatter ikke mindre end 500 numre.

Viggo Hansen

H. C. Darby: The changing fenland.

Cambridge University Press, Cambridge 1983. XV, 267 s. ill. 26 cm. £17,50.

Professor Darby er vel nok mest kendt for sin bearbejdelse og udgivelse af Wilhelm Erobrerens store jordebog, Domesday

Book, der dateres til 1086. Men ved siden af har han i sit lange liv fra domicilet i Cambridge studeret det nærliggende Fenland, der fra bunden af The Wash strækker sig sydpå som et udstrakt marskområde med tørvebassiner. Beretningen starter med middelalderen, hvor beboerne endnu forholder sig passivt over for de rige, naturgivne ressourcer og bruger jorden, men hele tiden med oversvømmelsestrusler for øje. Først med 1600-tallet introduceres en vindmølledeven pumpeteknik, senere suppleret med dampmaskiner, til gavn for en regulering af grundvandstanden, men også med følgevirkninger i form af sammensynkninger. I dag præges Fenland-distriktet mere end noget andet europæisk marskområde af de store kostbare pumpeanlæg, flodreguleringer og reservoarer, der trods alle anstrengelser ikke har formået at stoppe det 20. århundredes ødelæggende oversvømmelser som den seneste i marts 1947. Darby har gjort Fenland undersøgelserne til et livsværk, og man følger hans rigt illustrerede beretning med stor interesse og med beundring for den store alsidighed, der spænder over historie, naturforhold, levevilkår til den mest moderne teknik.

Viggo Hansen

The Soviet Union: a systematic geography. Leslie Symons [et al.]

Hodder & Stoughton, London 1983. XI, 266 s., ill. 25 cm. £7,45.

I en oversigtlig form gennemgås elleve temaer med lige vægt på de natur- og kulturgeografiske emner; selv om fem forfattere har samlet deres viden, tillader bogens omfang desværre ikke nogen dybere analyse. Beskrivelse af de enkelte emner er illustreret med en række lettilgængelige tematiske kort, og specielle regioner er fremdraget for at vise de store forskelligheder i det udstrakte land; hvert kapitel er forsynet med en god litteraturliste over engelsksprogede artikler og bøger.

Kr. M. Jensen

Anneliese Krenzlin: Beiträge zur Kulturlandschaftsgenese in Mitteleuropa: gesammelte Aufsätze aus vier Jahrzehnten. (Erdkundliches Wissen, H. 63).

Steiner, Wiesbaden 1983. XXXVIII, 366 s. ill. 25 cm. DM 64,-.

I dette »Beihefte zur Geographischen Zeitschrift« er optrykt 18 artikler ud af Anneliese Krenzlin's store produktion. Emnerne samler sig overvejende om det åbne lands kulturmønstre, specielt landbrugs-

landets inddeling og dets forskelligartede bebyggelsestyper. Studier af »Flurformen« (markfordeling) med en til tider overdrevent systematik er meget udbredt i tysk historisk geografi, men Krenzlin forsøgte allerede i 1950'erne at forklare jordfordelingen ud fra en mere økologisk synsvinkel.

Regionalt fordeler artiklerne sig over egene langs Elben, hvor den slaviske indflydelse på bebyggelsen gjorde sig gældende, dele af Bayern samt Rhein-Main distriktet, hvor Krenzlin fungerede som professor i bebyggelsesgeografi ved universitetet i Frankfurt a.M.

Kr. M. Jensen

Deutscher Geographentag, 43, 1981: Tagungsbericht und wissenschaftliche Abhandlungen.

Hrsg. von Horst Hagedorn und Klaus Giessner. (Verhandlungen des Deutschen Geographentages, Bd. 43). Steiner, Wiesbaden 1983. XVI, 523 s. ill. 24 cm. DM 142,-.

Bidragene i denne bog er samlet under to dusin faggrupper hver med gennemsnitligt 7-8 indlæg. De enkelte indlæg er derfor ikke særligt omfattende og har ofte karakter af referater eller udvidede abstracts; mange af arbejderne er eller vil blive offentliggjort i fuldt omfang andetsteds. Trods inddelingen i faggrupper (der spænder over et meget bredt udvalg af emner) har en bog som denne en mangel, som er fælles med andre samle værker med lige så udefinerede titler - f.eks. festskrifter. Et indlæg er tabt for andre end mødedeltagerne, de der tilfældigt får bogen i hænde eller erfaringsmæssigt ved, der kan være godbidder at finde, eller de der råder over biblioteksfaciliteter, hvor hvert enkelt indlæg katalogiseres.

Henning Mørch

C. G. Bamford and H. Robinson: Geography of the EEC: a systematic economic approach.

Macdonald and Evans, Plymouth 1983. XVII, 296 s. fig., tab. 22 cm. £7,50.

Har man brug for en rimeligt simpel tilgang til data vedrørende fællesmarkedets organisationer, såvidt som de angår geografien, så kan denne redegørelse anbefales, fordi den er nøjtern og saglig i sine oplysninger og redegørelser lige fra de første tilløb som Marshallplanen og Kul- og Stålonionen til etableringen af Rom-traktaten i 1957 (de 6) og EFTA, markedets udvidelse til de 9 i 1973 og videre frem til 1982, da der forhandles om nye udvidelser. Bogens 2. del gennemgår systematisk